

Research Paper

Investigating the Mediating Role of Meaning of Education in the Relationship between Academic Optimism and Academic Performance of Students

Laya Jafari¹, Masoud Hejazi^{*2}, Akbar Jalili², Afsaneh Sobhi²

1. Ph.D. Student of Educational Psychology, Zanjan Branch, Islamic Azad University, Zanjan, Iran
2. Assistant Professor, Department of Psychology, Zanjan Branch, Islamic Azad University, Zanjan, Iran

Citation: Jafari L, Hejazi M, Jalili A, Sobhi A. Investigating the mediating role of meaning of education in the relationship between academic optimism and academic performance of students. J Child Ment Health. 2021; 8 (1):14-26.

URL: <http://childmentalhealth.ir/article-1-1083-en.html>

[10.29252/jcmh.8.1.3](https://doi.org/10.29252/jcmh.8.1.3)
 [20.1001.1.24233552.1400.8.1.4.3](https://doi.org/10.29252/jcmh.8.1.3)

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Keywords:

Academic optimism, academic performance, meaning of education, students

Background and Purpose: Academic performance is one of the important components in education that has always been addressed by programmers, school principals, teachers, and parents, who have always tried to provide appropriate conditions for enhancing the academic efficiency of students. This study was conducted to investigate the mediating role of meaning of education in the relationship between academic optimism and academic performance.

Method: This study was an applied research in terms of research objective and a descriptive-correlational study in terms of gathering the data. Data were collected from a sample of 250 secondary school girls in Khorramdareh by random cluster sampling. Meaning of education Questionnaire (Henderson-King & Smith, 2006) and Academic Optimism Scale (Tschanen-Moran et al., 2013) were used to collect the data. Also to evaluate the academic achievement, the average score of students in the first and second semesters were used. Data were analyzed by structural equations in SPSS22 and MPLUS 7.4.

Results: Findings showed that there was a significant positive relationship between academic optimism and academic performance ($P < 0.01$) and that meaning of education plays a mediating role in this relationship.

Conclusion: The results show that academic optimism directly improves students' academic performance, but it affects indirectly the academic performance through the mediating role of meaning of education.

Received: 5 Dec 2020

Accepted: 2 May 2021

Available: 8 Jun 2021

* **Corresponding author:** Masoud Hejazi, Assistant Professor, Department of Psychology, Zanjan Branch, Islamic Azad University, Zanjan, Iran.
E-mail: Masoud1357@yahoo.com
Tel: (+98) 2433421001
2476-5740/ © 2021 The Authors. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

Extended Abstract

Introduction

Academic performance is a significant educational element which has always been addressed by programmers, school principals, teachers, and parents (1), who have frequently tried to increase the efficiency of students. Academic performance includes all activities and efforts made by a person to acquire knowledge and pass the academic courses in the school, determined by the success in passing the final exams (2).

Academic optimism is among the cognitive factors related to academic performance (5). It defines the students' positive attitude to improve their academic performance by focusing on learning, relying on teachers, and feeling belonging to the academic environment (6). Academic optimism plays an important role in the learning and success; and it can be acquired regardless of student's ability and motivation (7).

Meaning of education is another factor influencing the student's involvement in the academic process. Some researches have addressed this issue that what does the education mean to the students (15). Meaning of education has several components, including profession, autonomy, future, self-growth, next step, social dimension, surrounding world, mental tension, and release (16).

The level of optimism has a high influence on the personal attitude and it can act as an efficient predictor of behavior. Also, optimism is directly associated with this belief that study can result in better learning, self-development, social relations, and change of the world, because these concepts include more positive attitude toward future (22). Alongside, considering the importance of academic optimism and meaning of education in predicting the academic performance and considering this fact that no research has yet investigated the relationship between these variables in an integrated model, this study aimed to explore the relationship between them through the mediating role of meaning of education.

Method

This study was an applied research in its aim and a descriptive-correlational study in the method of gathering the data. Structural equation modeling was used to investigate the relationship between the variables. The study population included all the girls studying at the second cycle of secondary school in Khoramdareh in the academic year 2019-2020. The sample consisted of 250 students selected by random cluster sampling. Inclusion criteria were studying at grades 10 to 12 and being a female; while the exclusion criterion was unwillingness to answer the questionnaires. It is worth mentioning that to assess the academic achievement, the average score at the first and second semesters were used. Data were gathered by Henderson-King & Smith's Meaning of Education Questionnaire (27) and Tschanen-Moran et al.'s Academic Optimism Scale (28). After implementing the questionnaires on the sample, the statistical assumptions were tested by structural equation modeling in Mplus 7.4 and SPSS.

Results

Results of Pearson correlation matrix showed that there was a significant positive relationship between these variables: meaning of education and academic optimism ($r=0.516$, $p<0.001$), meaning of education and academic performance ($r=0.0632$, $p<0.001$), and academic optimism and academic performance ($p<0.001$, $r=0.0649$).

To examine the assumptions by structural equation modeling, Mplus 7.4 was used. First, indicators of model fitness were investigated; all of which approved fitness of the proposed model (RMSEA=0.078, TLI=0.920, CFI=0.937, SRMS=0.045). The determination coefficient of academic performance indicating that independent and mediator variables, i.e. academic optimism and meaning of education, predicted 62 % of academic performance, which is a high amount. Also, the determination coefficient for meaning of education was 30 % which is at intermediate level. Direct relationships between the variables in the final model showed that all path coefficients in the sample were statistically significant. To explore the significance of the mediating relationship and the indirect effect of the independent variable on the dependent variable

through the mediator, Bootstrap method of Preacher & Hayes was used, implying that meaning of education plays a mediating role in the relationship between academic optimism and academic performance in the secondary school girls of Khoramdareh.

Conclusion

To investigate the relationship between academic optimism and academic performance in students and to explore the mediating role of the meaning of education in this relationship, a model was designed. The academic optimism as the extraneous variable in this model affects the academic performance, directly or indirectly. This finding coincides several researches (11, 12, 13, 14). Optimism is known as having positive attitude towards the world, performance, and the outcomes. Hence, it can positively impact the formation of meaning in one's mind. Optimism reflects an orientation in which usually positive outcomes are expected and these outcomes are considered as the result of fixed, general, and internal factors.

This study also indicates that meaning of education is associated with academic performance and this result is in consistency with different studies (4, 19, 20, 21, 27). To explain these findings, it can be said that cognitive and emotional factors involving education are very effective on the scientific enhancement and achievement of students and enhancement of emotional dimensions involved in education can positively affect the cognitive dimensions of students. Therefore, besides the educational affairs, attention should be paid to the feelings and emotions of students. Another finding shows that there is a positive significant relationship between academic optimism and meaning of education. This is in consistency with 23 & 24, but does not correspond to 25. This inconsistency may be due to the difference in methodologies. In general,

it can be said that increase of academic optimism in students can strengthen different dimensions of meaning of education. These variables together can improve the academic performance of students. Results obtained through data collection and model implementation indicated that the relationship assumptions in the model were positive and significant. Results showed that meaning of education acts as a mediator between academic optimism and academic performance, in such a way that increase of academic optimism in students can reinforce meaning of education in different aspects; thus put together they can improve the academic performance of students.

Finally, results of this research should be considered in the context of its limitations. Among the limitations, gender and self-report questionnaires can be mentioned. Also, the parental level of education and the economic status of the family were not controlled, although they may influence the educational methods of parents. By removing the limitations, next studies can increase the authenticity and generalization of results.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This study was conducted as per Permission No. 1234 dated 22 Dec. 2020 issued by Education Administration of Khoramdareh. Full informed consent of the participants, confidentiality and privacy were observed.

Funding: The present study was carried out as a Ph.D. thesis, with no financial support.

Authors' contribution: This study was extracted from the Ph.D. thesis of Laya Jafari in the field of Educational Psychology at Zanjan Branch of Islamic Azad University, bearing Code 13820702972014 dated 05 Nov. 2020. The first author was the senior researcher, the second author was the supervisor, and the third and fourth ones were the advisors.

Conflict of interest: This study was conducted with no conflict of interest and the results have been reported vividly.

Acknowledgments: The authorities of Education Administration of Khoramdareh, especially the expert of security who coordinated with the schools, the executive staff, the teachers, and the students are sincerely appreciated.

تعیین نقش میانجی معنای تحصیلی در رابطه بین خوش بینی تحصیلی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان

لایا جعفری^۱، مسعود حجازی^{۲*}، اکبر جلیلی^۲، افسانه صبحی^۲

۱. دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران

۲. استادیار گروه روان‌شناسی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران

چکیده

مشخصات مقاله

زمینه و هدف: عملکرد تحصیلی یکی از مؤلفه‌های مهم در آموزش و پرورش است که همواره مورد توجه برنامه‌ریزان، مدیران، معلمان، و والدین دانش آموزان بوده است و این افراد همواره در تلاش هستند تا شرایطی را فراهم کنند که کارآیی تحصیلی دانش آموزان بالا برود. مقاله حاضر با هدف بررسی نقش میانجی معنای تحصیلی در رابطه بین خوش بینی تحصیلی با عملکرد تحصیلی دانش آموزان انجام شد.

روش: روش پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها توصیفی از نوع همبستگی بود. داده‌های مورد نیاز از بین نمونه‌ای از دانش آموزان دختر متوسطه شهر خرمدره به تعداد ۲۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای گردآوری شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های معنا تحصیلی هندرسون-کینگ و اسمیت (۲۰۰۶) و خوش بینی تحصیلی اسپنچن موران و همکاران (۲۰۱۳) استفاده شده است. همچنین برای سنجش موفقیت تحصیلی از معدل کسب شده توسط دانش آموزان در دو نیمسال اول و دوم استفاده شد. پس از جمع‌آوری پرسشنامه‌ها، داده‌های استخراج شده توسط نرم‌افزارهای SPSS²² و MPLUS 7.4 و با استفاده از روش معادلات ساختاری بررسی و تحلیل شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که بین متغیرهای خوش بینی تحصیلی با عملکرد تحصیلی رابطه مثبت معنادار ($P < 0/01$) است و معنای تحصیلی بین دو متغیر خوش بینی تحصیلی و عملکرد تحصیلی نقش میانجی بازی می‌کند.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد که خوش بینی تحصیلی به صورت مستقیم موجب بهبود عملکرد تحصیلی دانش آموزان می‌شود، اما به صورت غیرمستقیم از طریق معنای تحصیلی بر بهبود عملکرد دانش آموزان تأثیر دارد.

کلیدواژه‌ها:

خوش بینی تحصیلی،
عملکرد تحصیلی،
معنای تحصیلی،
دانش آموزان

دریافت شده: ۱۳۹۹/۰۹/۱۵

پذیرفته شده: ۱۴۰۰/۰۲/۱۲

منتشر شده: ۱۴۰۰/۰۳/۱۸

* نویسنده مسئول: مسعود حجازی، استادیار گروه روان‌شناسی، واحد زنجان، دانشگاه آزاد اسلامی، زنجان، ایران.

رایانامه: Masod1357@yahoo.com

تلفن: ۰۲۴-۳۳۴۲۱۰۰۱

مقدمه

دانش‌آموزان از سرمایه‌های انسانی هر جامعه‌ای به شمار می‌روند و سالانه سهم زیادی از درآمد ملی صرف آموزش و پرورش می‌شود. عملکرد تحصیلی^۱ یکی از مؤلفه‌های مهم در آموزش و پرورش است که همواره مورد توجه برنامه‌ریزان، مدیران، معلمان، و والدین دانش‌آموزان بوده است (۱) و این افراد همواره در تلاش هستند تا شرایطی را فراهم کنند که کارآیی تحصیلی دانش‌آموزان بالا برود. عملکرد تحصیلی عبارت از تمامی فعالیت‌ها و تلاش‌هایی است که یک فرد در جهت کسب علوم و دانش و گذراندن پایه‌ها و مقاطع تحصیلی مختلف در مراکز آموزشی از خود نشان می‌دهد و با درجه و میزان موفقیت فرد در امتحانات پایان‌ترم تحصیلی مدارس که از نمره صفر تا بیست است، تعیین می‌شود (۲). عملکرد تحصیلی به دلالت درونی تحصیل برای دانش‌آموز اشاره دارد و برای بعضی از دانش‌آموزان، تحصیل ممکن است به عنوان راهی برای رسیدن به یک حرفه و برای بعضی به عنوان یک منبع فشار محسوب شود (۳). عملکرد تحصیلی باید طوری تنظیم و هدایت شود که رشد و یادگیری در یادگیرندگان افزایش پیدا کند.

روان‌شناسان برای شناسایی عوامل پیش‌بینی‌کننده عملکرد تحصیلی تاکنون متغیرهای زیادی را مورد بررسی قرار داده‌اند (۴). یکی از مباحث مهم درباره عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان، ارتباط بین سه حوزه شناخت، هیجان، و انگیزش است. خوش‌بینی تحصیلی^۲ از عوامل شناختی مرتبط با عملکرد تحصیلی است (۵). خوش‌بینی تحصیلی به معنای باور مثبت در دانش‌آموزان است؛ مبنی بر این که آنها می‌توانند با تأکید بر یادگیری خود، اعتماد به معلمان و احساس هویت نسبت به محیط آموزشی، زمینه بهبود عملکرد تحصیلی خود را فراهم آورند (۶). خوش‌بینی تحصیلی نقش مهمی در موفقیت و یادگیری دانش‌آموزان دارد و صرف نظر از توانایی و انگیزش می‌تواند یاد گرفته شود و باعث بهبود محیط تحصیلی شود (۷). نتایج پژوهش‌ها حاکی از رابطه معنادار بین خوش‌بینی تحصیلی و عملکرد تحصیلی است (۸، ۹ و ۱۰). اندرسون، کوچان، کینسلر و ریمز در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که بین خوش‌بینی تحصیلی و موفقیت دانش‌آموزان رابطه مثبت وجود دارد

(۱۱). در پژوهشی دیگر گزارش کردند که بین خوش‌بینی تحصیلی و موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت معنادار وجود دارد (۱۲). همچنین نتایج پژوهشی دیگر حاکی از وجود رابطه معنادار و مثبت بین خوش‌بینی تحصیلی و عملکرد تحصیلی ریاضی بود (۱۳). در مطالعه‌ای دیگر این نتیجه حاصل شد که خوش‌بینی تحصیلی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مدارس متوسطه پسرانه رابطه مثبت و معنادار داشت (۱۴).

معنای تحصیل^۳ یکی از متغیرهایی است که بر نوع درگیری یادگیرنده با فرایند تحصیل تأثیر دارد. یکی از مواردی که مورد توجه قرار گرفته این است که تحصیل برای دانش‌آموزان چه معنایی دارد (۱۵). معنای تحصیلی دارای چند مؤلفه است که عبارت‌اند از: حرفه (تحصیل به عنوان راهی برای آماده شدن برای یک حرفه، راهی برای افزایش درآمد در آینده و ارتقا و ترفیع)، استقلال (فرصتی برای رشد و افزایش استقلال)، آینده (مهیا ساختن شانس برای کشف مسیر ممکن در زندگی و طرحی برای آینده)، یادگیری (تفکر به طور انتقادی، مواجه شدن با ایده‌های نو و گوناگونی فرهنگی، ارتباط با دنیای پیرامون، رشد خویشتن، و فشار رهایی)، رشد خویشتن (فرصتی برای دانستن و فهم بهتر خویش و شناسایی انگیزه‌های خود)، گام بعدی (یک عمل طبیعی بعد از دبیرستان)، ارتباطات اجتماعی (ارتقا زندگی اجتماعی، داشتن شانس در گسترش دوستی‌ها، مشارکت در برخی فعالیت‌های فوق برنامه)، تغییر دنیا (تحصیل یعنی تغییر در دنیا)، فشار روانی (دانشگاه و تحصیل یعنی منبع فشار روانی)، رهایی (شانسی برای فرار از مسئولیت‌های دوران بزرگسالی یا فرار از یک موقعیت زندگی پرتنش) (۱۶).

لازم به ذکر است که معنای تحصیلی از دوران مدرسه آغاز می‌شود (۱۷). تحصیل برای عده‌ای تجربه یک حس نظم، هدف در زندگی و یک حس امید در مواجهه با نگرانی‌ها مهیا می‌سازد. با گذشت زمان ممکن است معنای تحصیلی و اولویت‌های تحصیل تغییر کند؛ به طوری که نسل‌های قدیمی‌تر تحصیل را فعالیتی ارزشمند در نظر می‌گیرند (۱۸). میان‌سالان آن را فرصت و وسیله‌ای برای دستیابی به اهداف توصیف می‌کنند و جوان‌ترها تحصیل را امتیازی برای استخدام شدن و بهره‌مندی از فرصت‌های شغلی می‌دانند (۱۷). مطالعه پیشینه پژوهش‌ها نشان می‌دهد

که رابطه مثبت بین متغیر معنای تحصیلی با عملکرد تحصیلی تأیید شده است (۱۹). برای مثال (۲۰) در پژوهشی رابطه معنای تحصیلی در موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان دختر، مثبت و معنادار گزارش شده است. همچنین در پژوهشی مشابه رابطه بین معنای تحصیلی و عملکرد تحصیلی مثبت و معنادار گزارش شده است (۴). این نتیجه در مطالعات دیگر نیز تأیید شده است (۲۱).

پژوهشگران پیشنهاد می‌کنند که سطح خوش‌بینی افراد تأثیر عمیقی بر دید آنان دارد و می‌تواند به عنوان پیش‌بینی‌کننده مفیدی برای رفتار عمل کند. برای مثال از دانشجویان خوش‌بین انتظار می‌رود که فرض کنند آنها قادر هستند تا کشاکش‌های تحصیل را مدیریت کنند؛ در حالی که دانشجویان بدبین، کمتر چنین کاری می‌کنند. علاوه بر این معتقدیم خوش‌بینی رابطه مستقیمی با این باور دارد که تحصیل می‌تواند منجر به تغییر دنیا، فراگیری، توسعه نفس، و روابط اجتماعی شود؛ زیرا این معانی چشم‌داشت‌های مثبت‌تری از آینده را در خود دارد که خوش‌بین‌ها اغلب به آن اعتقاد دارند (۲۲). همچنین پژوهش‌ها نیز روابطی بین خوش‌بینی تحصیلی و معنای تحصیلی گزارش کرده‌اند (۲۳ و ۲۴). با این حال پژوهش‌های متناقضی نیز وجود دارد که معتقدند بین معنای تحصیلی و خوش‌بینی رابطه معناداری وجود ندارد. به عنوان مثال در مطالعه‌ای (۲۵) رابطه معناداری بین معنای تحصیلی و خوش‌بینی تحصیلی گزارش نشده است (۲۵). در این راستا، با توجه به اهمیت معنای تحصیلی و خوش‌بینی تحصیلی در پیش‌بینی عملکرد تحصیلی و این که پژوهش‌های انجام شده تاکنون روابط دوجه‌دو این متغیرها را با عملکرد تحصیلی بررسی کرده‌اند و تاکنون پژوهشی که بتواند در یک مدل منسجم متغیرهای خوش‌بینی تحصیلی و معنای تحصیلی را بر عملکرد تحصیلی مورد بررسی قرار دهد انجام نشده، هدف این پژوهش بررسی رابطه خوش‌بینی تحصیلی با عملکرد تحصیلی با میانجی‌گری معنای تحصیلی است.

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت‌کنندگان: روش پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها توصیفی از نوع همبستگی است. از مدل‌یابی معادلات ساختاری جهت بررسی رابطه

متغیرهای پژوهش استفاده شد. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهر خرمدره بود که در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ مشغول به تحصیل بودند. با توجه به نظر کلاین (۲۰۱۶؛ به نقل از شریفی و شریفی، ۲۶) که حداقل حجم نمونه برای برآزش مدل را ۲۰۰ نفر می‌داند، نمونه‌ای به تعداد ۲۵۰ نفر از جامعه مورد بررسی، به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. به این صورت که ابتدا فهرست تمامی مدارس دخترانه متوسطه دوم از آموزش و پرورش شهرستان گرفته شده و سپس به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای تعداد دو مدرسه انتخاب و از هر پایه تحصیلی یک کلاس به صورت تصادفی انتخاب شدند. تمامی دانش‌آموزان این کلاس‌ها به پرسشنامه‌های پژوهش پاسخ دادند که در نهایت ۲۵۰ پرسشنامه کامل جمع‌آوری شد. ملاک‌های ورود به مطالعه، پایه تحصیلی دهم تا دوازدهم و جنسیت (دختر)، و ملاک خروج تمایل نداشتن به اجرای پرسشنامه‌ها بود. لازم به ذکر است که در پژوهش حاضر به منظور سنجش موفقیت تحصیلی از میزان معدل کسب شده توسط دانش‌آموزان در دو نیمسال اول و دوم استفاده شد. فرضیه‌های پژوهش با استفاده از نرم‌افزار SPSS ۲۶ و تحلیل معادلات ساختاری با نرم‌افزار Mplus 7.4 آزمون شد.

ب) ابزار

۱. **مقیاس معنای تحصیلی^۱:** این پرسشنامه را هندرسون-کینگ و اسمیت (۲۷) در سال ۲۰۰۶ طراحی کرده‌اند. این ابزار دارای ۸۶ گویه و ۱۰ عامل است که با استفاده از مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از یک تا پنج نمره گذاری می‌شود. نمره ابزار با مجموع نمره گویه‌ها محاسبه (دامنه نمرات ۸۶-۴۳۰) شده و نمره بالاتر نشان‌دهنده درک معنای تحصیلی بیشتر است. ضرایب پایایی محاسبه شده برای هر یک از این ۱۰ عامل توسط هندرسون-کینگ و اسمیت (۲۷) محاسبه شده به ترتیب برای مؤلفه حرفه (۰/۸۷)، استقلال (۰/۸۳)، آینده (۰/۸۹)، یادگیری (۰/۹۰)، رشد خویشتن (۰/۹۰)، گام بعدی (۰/۷۷)، ارتباطات اجتماعی (۰/۹۱)، تغییر دنیا (۰/۸۴)، فشار روانی (۰/۸۷)، و رهایی (۰/۸۲) به دست آمدند. همچنین عیسی‌زادگان و همکاران، اعتبار ابزار را با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ گزارش کرده‌اند (۲۴).

1. Meaning of Education (MOE)

۲. مقیاس خوش بینی تحصیلی^۱: منظور از خوش بینی تحصیلی نمرات حاصل از پرسشنامه ۲۸ سوالی اسپن موران و همکاران (۲۸) است که شامل سه بعد تأکید تحصیلی دانش آموزان (گویه ۱-۸)، اعتماد دانش آموزان به معلمان (گویه ۹-۱۹) و احساس هویت دانش آموزان نسبت به مدرسه (گویه ۲۰-۲۸) است. این پرسشنامه دارای ۲۸ گویه است که بر اساس مقیاس لیکرت از خیلی کم (۱) تا خیلی زیاد (۵) تنظیم شده است. البته نمره گذاری گویه های ۱۷، ۲۳ و ۲۸ معکوس است. اعتبار پرسشنامه نیز در پژوهش موگان و همکاران (۲۸) برای هر یک از خرده مقیاس ها به ترتیب، ۰/۹۳، ۰/۹۶، ۰/۹۷ به دست آمد که نشان از مطلوب بودن شاخص های روان سنجی پرسشنامه دارد. همچنین اعتبار پرسشنامه در پژوهش مرادی و همکاران برای هر یک از خرده مقیاس ها به ترتیب برابر ۰/۹۱، ۰/۸۶، ۰/۸۹ و برای کل ابزار ۰/۹۲ به دست آمد. نتایج تحلیل عاملی برای بررسی روایی پرسشنامه منجر به استخراج ۴ عامل شد که به طور کلی ۸۱ درصد از واریانس کل پرسشنامه را تبیین می کرد (۲۹).

ج) روش اجرا: با اخذ مجوزهای لازم از سازمان آموزش و پرورش استان، هماهنگی لازم با مسئولان و مدیران مدارس متوسطه دوم انجام شد. پس از ورود به مدارس درباره مناسب بودن شرایط و فضای فیزیکی اطمینان حاصل شد. چون امکان تهیه فهرست کاملی از اسامی دانش آموزان وجود نداشت، در چنین شرایطی از روش نمونه گیری خوشه ای که به طور کامل در بخش طرح پژوهش توضیح داده شد، استفاده شد. در نهایت از طریق مشورت با مدیران مدارس، ضمن رعایت ملاحظات اخلاقی و توضیحات کافی به دانش آموزان، نمونه ۲۵۰ نفری به طور آگاهانه پرسشنامه های پژوهش را انجام دادند. بعد از اجرای پرسشنامه ها داده های به دست آمده با استفاده از نرم افزارهای SPSS22 و MPLUS 7.4 با استفاده از روش معادلات ساختاری بررسی و تحلیل شدند.

یافته ها

محاسبه میانگین و انحراف معیار متغیرها و مؤلفه های پژوهش محاسبه شد. نتایج به دست آمده به شرح جدول ۱ است.

جدول ۱: شاخص های توصیفی (میانگین و انحراف معیار) متغیرهای پژوهش (تعداد: ۲۵۰)

متغیر	میانگین	انحراف معیار	بیشینه-کمینه	کجی	کشیدگی
معنای تحصیلی	۳۰۶/۲۱	۷۹/۴۰	۴۳-۸۶	-۰/۵۵۳	۰/۱۳۷
حرفه	۳۷/۴۸	۱۳/۷۳	۵۵-۱۱	-۰/۴۸۷	-۰/۶۶۶
استقلال	۱۸/۷۶	۶/۰۱	۲۵-۵	-۰/۸۸۹	-۰/۰۶۹
آینده	۱۰/۸۷	۳/۲۴	۱۵-۳	-۰/۵۷۴	-۰/۱۰۹
یادگیری	۳۶/۶۴	۱۱/۹۱	۵۰-۱۰	-۰/۷۴۶	-۰/۲۰۸
رشد خویشتن	۴۰/۷۰	۱۳/۶۳	۵۵-۱۱	-۰/۷۶۵	-۰/۳۹۳
گام بعدی	۱۰/۷۷	۳/۳۳	۱۵-۳	-۰/۵۶۹	-۰/۲۱۷
ارتباطات اجتماعی	۴۴/۰۱	۱۴/۰۱	۶۰-۱۲	-۰/۶۷۱	-۰/۳۱۵
تغییر دنیا	۲۸/۰۶	۹/۴۶	۴۰-۸	-۰/۴۰۸	-۰/۶۸۴
فشار روانی	۴۱/۷۶	۱۴/۱۱	۶۰-۱۲	-۰/۳۶۲	-۰/۶۸۸
رهایی	۳۷/۱۳	۱۳/۲۷	۵۵-۱۱	-۰/۳۲۸	-۰/۷۵۷
خوش بینی تحصیلی	۹۷/۶۳	۲۸/۷۰	۱۴۰-۲۸	-۰/۳۱۲	-۰/۴۵۷
تأکید تحصیلی	۲۷/۷۱	۸/۷۹	۴۰-۸	-۰/۲۸۵	-۰/۶۱۱
اعتماد به مدرسان	۳۵/۰۴	۱۱/۱۷	۵۰-۱۰	-۰/۳۴۳	-۰/۵۹۳
احساس هویت نسبت به تحصیل	۳۴/۸۸	۱۰/۹۵	۵۰-۱۰	-۰/۲۸۵	-۰/۴۹۷
عملکرد تحصیلی	۱۴/۴۵	۲/۸۸	۲۰-۸	۰/۱۰۰	-۱/۰۱
نیمسال اول	۱۴/۲۳	۳/۰۱	۲۰-۸	۰/۰۹۸	-۰/۹۰۶
نیمسال دوم	۱۴/۶۶	۲/۹۴	۲۰-۸	۰/۰۰۳	-۰/۹۰۶

نتایج جدول ۱ نشان داد میانگین متغیرهای معنای تحصیلی $\pm 79/40$ خوش بینی تحصیلی $\pm 28/70$ و عملکرد تحصیلی $\pm 14/45$ بود. همچنین، مقدار قدر مطلق کجی برای هیچ یک از متغیرها، بزرگ تر از ۳؛ و مقدار قدر مطلق کشیدگی برای هیچ یک از متغیرها، بزرگ تر از ۱۰ نبود. در نتیجه می توان بیان کرد که انجام این تحلیل از نظر نرمال بودن تک متغیری اشکالی ندارد. جدول ۲ اطلاعات مربوط به همبستگی پیرسون بین معنای تحصیلی، خوش بینی تحصیلی و عملکرد تحصیلی آن را نشان می دهد.

جدول ۲: ماتریس همبستگی بین متغیرهای پیش بین، واسطه ای و وابسته مدل نهایی

	۱	۲	۳
۱. معنای تحصیلی	۱		
۲. خوش بینی تحصیلی	۰/۵۱۶**	۱	
۳. عملکرد تحصیلی	۰/۶۳۲**	۰/۶۴۹**	۱

** $P < 0/01$,

نتایج ماتریس همبستگی پیرسون نشان داد بین معنای تحصیلی با خوش بینی تحصیلی ($p < 0/001$, $r = 0/516$)، معنای تحصیلی با عملکرد تحصیلی ($p < 0/001$, $r = 0/632$)، خوش بینی تحصیلی با عملکرد تحصیلی ($p < 0/001$, $r = 0/649$)، رابطه مستقیم و معناداری مشاهده شد. جهت بررسی فرضیات پژوهش از روش الگویابی معادلات ساختاری، بر اساس نرم افزار Mplus 7.4 استفاده شده است. به دلیل عدم برقراری پیش فرض نرمال چندمتغیری از روش برآورد کمترین مقدار مجذورات وزن^۱ استفاده شده است. برازش الگوی پیشنهادی بر اساس شاخص های برازندگی مجذور خی ساتورا-بنتلر^۲، نسبت مجذور خی به درجه آزادی، شاخص برازش مقایسه ای^۳، شاخص ریشه میانگین مجذور خطای تقریب^۴، شاخص ریشه استاندارد باقیمانده مجذور میانگین و شاخص توکر-لوپس^۵ ارزیابی شدند. توزیع تک متغیره داده ها جهت بررسی توزیع طبیعی و داده های پرت به صورت مجزا مورد بررسی قرار گرفت. وجود داده های پرت چندمتغیری با استفاده از روش مجذور دی ماهالانوبیس^۶ ($P < 0.001$) نیز بررسی شد؛ و ۱۵ داده پرت شناسایی شده که از تحلیل خارج شده اند.

جدول ۳: شاخص های برازندگی الگوی پیشنهادی پژوهش حاضر

SRMR	CFI	TLI	RMSEA	CMIN/DF	P-Value	df	X ²	شاخص های برازندگی الگوی پیشنهادی
۰/۰۴۵	۰/۹۳۷	۰/۹۲۰	۰/۰۷۸	۲/۴۳	<۰/۰۰۱	۸۷	۲۱۱/۹۸	الگوی پیشنهادی

*میزان قابل قبول شاخص ها CFI, TLI (> 0.9), SRMR, RMSEA (< 0.08), CMIN/DF (< 3) خوب، < 5 قابل قبول).

و معنای تحصیلی می توانند ۶۲ درصد از تغییرات عملکرد تحصیلی را پیش بینی کنند که این میزان در حد قوی است. همچنین مشاهده می شود، ضریب تعیین متغیر معنای تحصیلی ۳۰ درصد در حد متوسط است. جدول ۴ نیز ضرایب استاندارد مسیره ها و شکل ۱ الگوی پیشنهادی مدل را نشان می دهد.

نتایج جدول ۳ نشان می دهد الگوی پیشنهادی مدل پژوهش از برازش خوبی برخوردار است. همچنین شاخص R^2 میزان واریانس تبیین شده متغیرهای نهفته درونزا را نشان می دهد. متخصصان مقادیر R^2 ، ۰/۶۷، ۰/۳۳ و ۰/۱۹ را در معادلات ساختاری به ترتیب قوی، متوسط و ضعیف توصیف می کند. ضریب تعیین متغیر عملکرد تحصیلی، ۰/۶۲۴ است که نشان می دهد تمامی متغیرهای مستقل و میانجی یعنی خوش بینی تحصیلی

جدول ۴: ضرایب استاندارد مسیره های الگوی پیشنهادی

مسیر	ضرایب استاندارد	خطای معیار	نسبت بحرانی	سطح معناداری (P)
خوش بینی تحصیلی ---> عملکرد تحصیلی	۰/۴۴۸	۰/۰۵۵	۸/۰۷۹	<۰/۰۰۱
خوش بینی تحصیلی ---> معنای تحصیلی	۰/۵۴۲	۰/۰۵۱	۱۰/۶۷۲	<۰/۰۰۱
معنای تحصیلی ---> عملکرد تحصیلی	۰/۴۵۱	۰/۰۵۴	۸/۴۳۱	<۰/۰۰۱

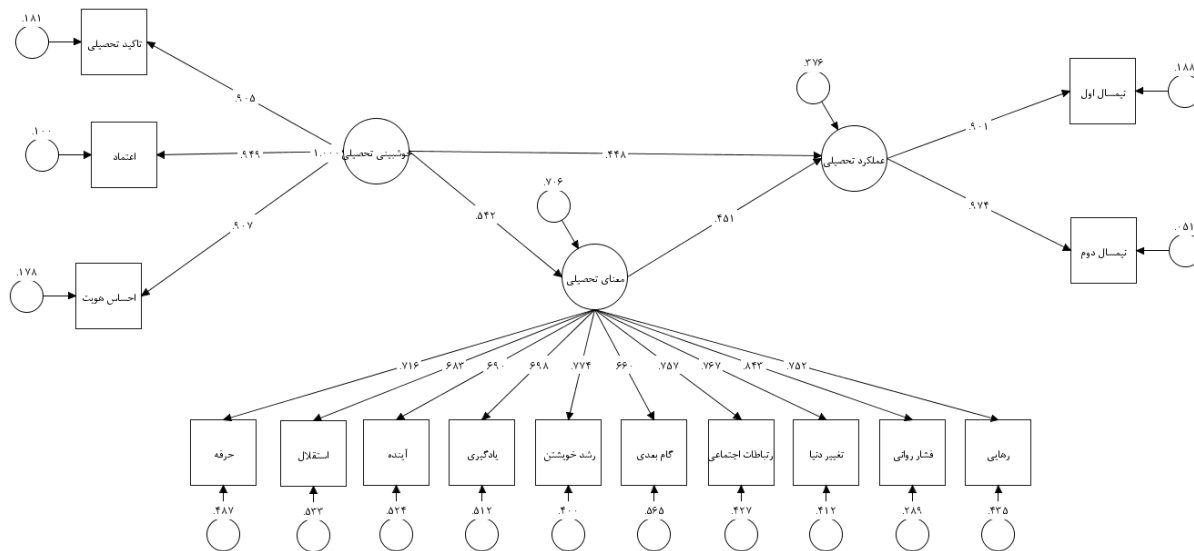
4. Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)
5. Tucker- Lewis Index (TLI)
6. Mahalanobis d-squared method

1. Weighted Least Squares (WLS)
2. Satorra-Bentler scaled chi-square (X2)
3. Comparative Fit Index (CFI)

نتایج حاصل از روابط مستقیم متغیرهای پژوهش در مدل نهایی نشان می‌دهد که در کل نمونه تمامی ضرایب مسیر از لحاظ آماری معنادار بودند. با استناد به جدول ۳ می‌توان ضرایب استاندارد کلیه مسیرها در

الگوی نهایی را مشاهده کرد؛ بنابراین، بر اساس ضرایب استاندارد و مقادیر بحرانی ارائه شده در جدول ۳، همه مسیرهای مستقیم معنادار هستند ($P < 0/01$).

شکل ۱: ضرایب استاندارد الگوی نهایی رابطه ساختاری خوش بینی تحصیلی با عملکرد تحصیلی از طریق واسطه‌گری معنای تحصیلی در دانش آموزان دختر دبیرستانی شهر خرمدره

در الگوی نهایی پژوهش حاضر یک مسیر غیرمستقیم یا واسطه‌ای وجود دارد. برای تعیین معناداری رابطه واسطه‌ای و اثر غیرمستقیم متغیر مستقل بر متغیر وابسته از طریق میانجی از روش بوت استرپ^۱ ماکرو پریچر هایز استفاده شده است. نتایج بوت استرپ برای مسیر واسطه‌ای الگوی نهایی پژوهش حاضر را می‌توان در جدول ۴ مشاهده کرد.

جدول ۴، منظور از داده^۲، اثر غیرمستقیم در نمونه اصلی؛ و بوت^۳، میانگین برآوردهای اثر غیرمستقیم در نمونه‌های بوت استرپ است. همچنین، در این جدول، سوگیری^۴، بیانگر تفاضل بین داده و بوت و خطای معیار نیز نشان دهنده انحراف معیار برآوردهای غیرمستقیم در نمونه‌های بوت استرپ است.

جدول ۴: نتایج بوت استرپ برای مسیر غیرمستقیم الگوی پژوهش

مسیر	شاخص				داده	بوت	سطح معناداری
	خطا	حد پایین	حد بالا	سوگیری			
خوش بینی تحصیلی به عملکرد تحصیلی از طریق معنای تحصیلی	۰/۰۰۳۳	۰/۰۱۴۲	۰/۰۲۶۹	۰/۰۰۰۱	۰/۰۲۰۰	۰/۰۲۰۱	<۰/۰۰۱

نتایج جدول ۴ نشان داد، حد پایین فاصله اطمینان برای معنای تحصیلی به عنوان متغیر میانجی بین خوش بینی تحصیلی و عملکرد تحصیلی (۰/۰۱۴۲) و حد بالای آن (۰/۰۲۶۹) است. سطح اطمینان برای این فاصله اطمینان ۹۵٪ و تعداد نمونه‌گیری مجدد بوت استرپ ۲۰۰۰ است. با توجه به اینکه صفر بیرون از این فاصله اطمینان قرار می‌گیرد و از

لحاظ آماری معنادار است؛ بنابراین معنای تحصیلی در رابطه بین خوش بینی تحصیلی و عملکرد تحصیلی در دانش آموزان دختر دبیرستانی خرمدره نقش میانجی‌گری دارد.

1. Bootstrap
2. Data

3. Boot
4. Bias

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش، جهت بررسی نقش خوش‌بینی تحصیلی در عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان و نقش متغیر میانجی معنای تحصیلی در این روابط، مدلی طراحی شد. متغیر وابسته مدل عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان بود که با دو متغیر معدل نیمسال یکم و دوم اندازه‌گیری شد. متغیر واسطه (میانجی) مدل معنای تحصیلی بود که انتقال‌دهنده تأثیرات علی متغیر خوش‌بینی تحصیلی بر عملکرد تحصیلی بود؛ بنابراین در مدل پیشنهادی متغیرهای معنای تحصیلی و عملکرد تحصیلی به عنوان متغیرهای درون‌زای مدل در نظر گرفته شد.

در این مدل متغیر خوش‌بینی تحصیلی به عنوان متغیر برون‌زای مدل به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان تأثیرگذار بود. این یافته همسو با نتایج پژوهش‌های دیگران (۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۴) بود که آنها نیز نشان دادند بین خوش‌بینی تحصیلی دانش‌آموزان و عملکرد تحصیلی آنان رابطه وجود دارد. در تبیین این رابطه می‌توان گفت که خوش‌بینی در بهبود انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر مثبت داشته و از این طریق می‌تواند موجب بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان شود. خوش‌بینی تحصیلی اطمینان به این باور است که دانش‌آموز از نظر تحصیلی موفق خواهد بود، این باور موجب می‌شود انتظار موفقیت در دانش‌آموزان افزایش یابد که این موضوع انگیزش دانش‌آموز را برای عملکرد بهتر بالا می‌برد. با توجه به مباحث فوق، می‌توان گفت دانش‌آموزانی که امید بالایی دارند، نسبت به دست‌آوردهای آینده خوش‌بین خواهند بود. آنها با دیده خوش‌بینی به کشاکش‌های موجود خواهند نگرست و در رویارویی با مشکلات به جای اینکه دلسرد شده و تسلیم موقعیت شوند، تلاش خواهند کرد که مسائل را به نحو مناسب حل و فصل کنند.

نتایج این پژوهش همچنین نشان داد که بین معنای تحصیلی با عملکرد تحصیلی رابطه وجود دارد و نتیجه به دست آمده با نتایج پژوهش‌های (۴، ۱۹، ۲۰، ۲۱ و ۲۷) همخوانی دارد و این پژوهشگران نیز این رابطه را تأیید کرده‌اند. در توجیه این یافته‌ها می‌توان چنین گفت که مسائل شناختی و عاطفی مربوط به موضوع تحصیل، بر پیشرفت و ارتقای علمی دانش‌آموزان بسیار مؤثر بوده و افزایش ابعاد عاطفی درگیر در امر آموزش، بر ابعاد شناختی دانش‌آموزان می‌تواند تأثیر مثبت داشته باشد.

بنابراین در کنار امور آموزشی باید به عواطف و احساسات دانش‌آموزان نیز توجه ویژه شود.

یافته دیگر این پژوهش نشان‌دهنده این است که بین خوش‌بینی تحصیلی با معنای تحصیلی دانش‌آموزان رابطه وجود دارد. نتیجه به دست آمده با نتایج پژوهش‌های (۲۳ و ۲۴) همسو است، اما با نتیجه پژوهش (۲۵) ناهمخوانی دارد. در واقع می‌توان خوش‌بینی را داشتن نگرش مثبت به جهان و پدیده‌ها و پیامدها دانست؛ بنابراین این مسئله می‌تواند در ایجاد معنا در ذهن انسان تأثیر مثبت داشته باشد. خوش‌بینی به جهت‌گزینی اشاره داد که در آن به طور معمول پیامدهای مثبت مورد انتظارند و این پیامدها به عنوان نتایج عوامل ثابت، کلی و درونی در نظر گرفته می‌شوند.

پس از جمع‌آوری داده‌ها و اجرای مدل، نتایج بیانگر این بود که روابط مفروض در مدل معنادار و مثبت بود. نتایج به دست آمده نشان داد که متغیر معنای تحصیلی به عنوان نقش میانجی در رابطه بین دو متغیر خوش‌بینی تحصیلی با عملکرد تحصیلی وجود دارد. در واقع فرضیه چهارم به طور کلی مدلی را فرض کرد که با داده‌های جمع‌آوری شده این مدل تأیید شد. به علت نبود پژوهش مشابه، مقایسه این یافته از پژوهش با پژوهش‌های دیگر مقدور نیست؛ ولی در کل می‌توان گفت که افزایش خوش‌بینی تحصیلی در دانش‌آموزان می‌تواند معنای تحصیلی را در ابعاد مختلف تقویت کند و در نتیجه این متغیرها در کنار هم می‌توانند موجب تقویت و بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان شود.

در مجموع با توجه به یافته‌های این پژوهش، توجه بیش از پیش به نقش خوش‌بینی و معنای تحصیلی برای بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان پیشنهاد می‌شود که این مهم از طریق آموزش مدرسه و والدین، برنامه‌های تلویزیونی و سیاست‌های آموزش و پرورش امکان‌پذیر است تا این گونه با بهبود عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان در مدارس از این سرمایه‌های انسانی و گران‌بها در پیشبرد اهداف جامعه و رسیدن بیش از پیش به جامعه آرمانی استفاده شود.

از محدودیت‌های اصلی این پژوهش می‌توان به محدودیت جنسیت آزمودنی‌ها اشاره کرد که با توجه به متغیرهای مورد مطالعه و شرایط فرهنگی ممکن است در آنها تفاوت آماری وجود داشته باشد. از محدودیت‌های دیگر این بود که برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه

خود گزارشی استفاده شد که ممکن است برخی از افراد از ارائه پاسخ واقعی خودداری کرده باشند. همچنین می‌توان به عدم کنترل سطح تحصیلات والدین و وضعیت اقتصادی خانواده اشاره کرد که می‌تواند به عنوان عوامل تأثیرگذار در شیوه‌های تربیتی والدین باشد. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های بعدی سطح تحصیلات والدین و وضعیت اقتصادی خانواده مورد کنترل قرار گیرد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: این مطالعه طبق مجوز شماره ۱۲۳۴ مورخ ۲ دی ۱۳۹۹ توسط اداره آموزش و پرورش خرمدره انجام شده است. همچنین ملاحظات مانند رازداری، محرمانه ماندن اطلاعات هویتی، و تحلیل داده‌ها به صورت کلی اطمینان لازم به افراد شرکت‌کننده در پژوهش و والدین داده شد.

حامی مالی: این مطالعه به‌عنوان پایان‌نامه دکتری و بدون حامی مالی و با هزینه شخصی نویسندگان انجام شده است.

نقش هر یک از نویسندگان: این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه دکترای تخصصی لعیا جعفری در رشته روان‌شناسی تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان با کد ۱۳۸۲۰۷۰۲۹۷۲۰۱۴ در تاریخ ۱۵ آبان ۱۳۹۹ انجام گرفته است. نویسنده نخست این مقاله، پژوهشگر اصلی، نویسنده دوم استاد راهنما و نویسندگان سوم و چهارم به‌عنوان استادان مشاور پروژه نقش داشته‌اند.

تضاد منافع: انجام این پژوهش برای نویسندگان هیچ گونه تعارض منافی را به دنبال نداشته است و نتایج آن کاملاً شفاف و بدون سوگیری گزارش شده است.

تشکر و قدردانی: بدین وسیله از مسئولان آموزش و پرورش خرمدره و والدین و دانش‌آموزان شرکت‌کننده در این پژوهش تشکر و قدردانی می‌شود.

References

1. Agasisti T, Avvisati F, Borgonovi F, Longobardi S. Academic resilience: What schools and countries do to help disadvantaged students succeed in PISA. 2018. [\[Link\]](#)
2. Martin A, Marsh H. Academic resilience and its psychological and educational correlates: A construct validity approach. *Psychol Sch*. 2006; 43:267-81. [\[Link\]](#)
3. Owens RL, Allen BA, Maslowski AK, Murphy PK. Strengths Use, Environmental Factors, and Academic Outcomes in Newly Matriculated College Students. *International Journal of Applied Positive Psychology*. 2021, 1-23. [\[Link\]](#)
4. Jafari L, Hejazi M, Sibhi A. Investigating the relationship between academic resilience with students' academic performance and mediating academic meaning. *Journal of School Psychology*, 2020; 9 (3): 35-49. [\[Link\]](#)
5. Feldman DB, Kubot M. Hope, self-efficacy, optimism, and academic achievement: Distinguishing constructs and levels of specificity in predicting college grade-point average. *Learning and Individual Differences*. 2015; 37: 210-216. [\[Link\]](#)
6. Kulophas D, Ruengtrakul A, Wonggwanich S. The relationships among authentic leadership, teachers' work engagement, academic optimism and school size as moderator: A conceptual model. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. 2015; 191: 2554-2558. [\[Link\]](#)
7. Eren, A. Prospective teachers' future time perspective and professional plans about teaching: The mediating role of academic optimism. *Teaching and Teacher Education*, 2012; 28 (1)111-123. [\[Link\]](#)
8. Icekson T, Kaplan O, Slobodin O. Does optimism predict academic performance? Exploring the moderating roles of conscientiousness and gender. *Stud High Educ* [Internet]. 2020 Mar 3 [cited 2020 Oct 29]. 45(3):635-47. [\[Link\]](#)
9. Hamed Nasab S, Asgari A, Ayati M. The relation between academic optimism and motivation of academic advancement with respect of mediating role of academic efficacy of the second grade students. *Int J Soc Sci Educ* [Internet]. 2015; Oct 8.5:2223-4934. [Persian]. [\[Link\]](#)
10. Mehrian A, Janaabadi H, Pourghaz A. Relationship between academic meaning and perceived stress and academic optimism in Neishabour students. *Journal of Educational Psychology Studies*. 1398; 16 (33): 137-56. [Persian]. [\[Link\]](#)
11. ANDERSON, Karen, et al. Academic optimism, enabling structures, and student achievement: Delving into relationships. *Journal of School Leadership*, 2018; 28 (4)434-461. [\[Link\]](#)
12. SMITH PA, HOY WK. Academic optimism and student achievement in urban elementary schools. *Journal of Educational Administration*, 2007; 45(5): 556-568. [\[Link\]](#)
13. Cheraghikhah Z; Arabzadeh M, Kadivar P. The Role of Academic Optimism, Academic Emotions and School Well-Being in Mathematical Performance of Students. *Positive Psychology*. 2015; 1 (3):11-20. [\[Link\]](#)
14. Moradi K, Vawzi M, Farzaneh M, Mirzaei M. Relationship between academic optimism and academic achievement in boys high schools students of districts 6, 9 in Tehran city. *Research in School and Virtual Learning*. 2015; 5(2): 69-80. [\[Link\]](#)
15. Levine A, Cureton JS. When Hope and Fear Collide: A Portrait of Today's College Student. The Jossey-Bass Higher and Adult Education Series. [Internet]. San Francisco, California: Jossey-Bass; 1998 [cited 2020 Nov 23].
16. Henderson-King D, Mitchell AM. Do materialism, intrinsic aspirations, and meaning in life predict students' meanings of education?. *Soc Psychol Educ* 14, 119–134 (2011). [\[Link\]](#)
17. Alexander WS. An Empirical Typology of College Students. *J Coll Stud Dev*. 1993; 4(1):36-46. [\[Link\]](#)
18. Weiner E. The meaning of education for university students with a psychiatric disability: A grounded theory analysis. *Psychiatr Rehabil J*. 1999; 22(4): 403–409. [\[link\]](#)
19. Kadkhodai MA, Karami Z. Investigating the relationship between optimism and the meaning of education with students' academic motivation. *Higher Education Research and Planning Institute*. 1395; 9 (36): 143-59. [Persian]. [\[Link\]](#)
20. Senobar A, Raeisi E. The role of achievement goals and academic meaning in predicting academic success of girl students. *Rooyesh*. 2018; 7 (3):37-52. [\[Link\]](#)
21. Ortega-Maldonado A, Salanova M. Psychological capital and performance among undergraduate students: the role of meaning-focused coping and satisfaction. *Teaching in Higher Education*. 2018; 23(3), 390-402. [\[Link\]](#)
22. Krypzel MN, Henderson-King D. Stress, coping styles, and optimism: are they related to meaning of education in students' lives?. *Soc Psychol Educ*. 2010; 13, 409–424. [\[Link\]](#)

23. Kadkhodaei, M. S., & Karami, Z. The Relationship between Optimism and Meaning of Education with Academic Motivation of Students. *Higher Education Letter*, 2017, 9(36), 143-159. [\[Link\]](#)
24. Isa Zadegan A, Mikaeli FM, Marvi Milan F. The relationship between hope, optimism and the meaning of education with academic performance of pre-university students. *School Psychology Quarterly*. 1393; 3 (2): 137-152 [Persian]. [\[Link\]](#)
25. Mehriyan E, Jenaabadi H, Pourghaz A. The relationship between meanings of education with perceived stress Academic Optimism. *Journal of Educational Psychology Studies*. 2019; 16(33), 137-156. [\[Link\]](#)
26. Sharifi PH, Sharifi N. Principles of Psychometrics and Psychoanalysis. Ninth Edition. Tehran: Roshd. 2019; pp: 252-376. [Persian]
27. Henderson–King D, Smith N M. Meanings of education for university students: Academic motivation and personal values as predictors. *Social psychology of education*. 2006; 9, 195- 221. [\[Link\]](#)
28. Megan T M, Regina BA, Mitchell, Roxanne MM. Moore, Dennis MM. Student academic optimism: A confirmatory factor analysis. *Journal of Educational Administration*. 2013; 51 (2), 150-175. [\[Link\]](#)
29. Moradi K, Vaezi M, Farzaneh M, and Mirzaei M. The Relationship between Academic Optimism and Academic Achievement among Boys' High School Students in Districts 6 and 9 of Tehran. *Payam Noor University*. 1393; 2 (5): 69-80. [Persian]. [\[Link\]](#)